

Potrebujú pedagógovia a vedci publicitu? Ako sa rodí imidž univerzity?

Čítajte zaujímavosti z univerzitného sveta na 3. strane!

STĽPČEK

Do školy som chodil koncom päťdesiatych a začiatkom šesťdesiatych rokov (už minulého storočia), keď boli školy preplnené deťmi, učilo sa v dvoch, ba až v troch smenách. Bolo to náročné pre školákov, učiteľov i rodičov. Dodnes neviem, prečo ma učiteľia zaradili medzi „živé až hyperaktívne deti“. Žilo sa skromne a deti boli nastavené na dobrou diktovanú úspornú režim. Nelíšili sa od seba nijako výrazne v materiálnej výbave, ale skôr v tom, kto bol menší alebo väčší zbojník. Naším chlapecským idolom nebol ani Štúr, ani Komenský (Štefánik bol na indexe), ale najväčší zbojník spomedzi nás – Mikino, ktorého sa bála väčšina učiteľiek. Časy sa menia. Dnes neviem, kde je Mikino, ale už viem, že Komenský, Štúr a Štefánik sú lepší, ako bol môj drzý spoločný idol.

Časom, keď som si presadol na opačnú stranu katedry, s úctou a vďačnosťou som si spomínal, spomínam a pripomínam J. A. Komenského, ale aj mojich osobných „komenských“ – učiteľov, ktorí ma v živote profesionálne formovali a nainfikovali svojou človečnosťou, nadhľadom a úctou k trvalým hodnotám.

Študentov vždy vnímam ako mladších kolegov. Veď učiteľia i študenti plávajú na tej istej lodi. Chcel by som popriať našim študentom, aby v živote stretávali učiteľov, ktorí stoja za to, aby ich napodobňovali, aby pri nich dozrievali odborne i ľudsky. Kolegom učiteľom prajem radosť zo života, aby stretávali takých študentov, ktorí ich dokážu motivovať v snahe vedieť viac a s radosťou rozdávať zo svojho duchovného bohatstva.

LADISLAV HETÉNÝI,
riaditeľ VÚVZ

PLODY JESENE bol názov prvej výstavy ovocia a zeleniny, ktorú začiatkom októbra pripravila Botanická záhrada SPU. Návštevníci mohli počas štyroch dní obdivovať plody všetkých fariieb i veľkostí (dodajme, že krásne naaranžované), ochutnať to najlepšie, čo sa v sade, vo viniči či na hriadečkách urodilo a zapojiť sa do súťaže o značku NAJ – najkrajší a najchutnejší plod dospelý v botanickej záhrade. Najviac hlasov získali odrody hrozna Chrupka biela a Müller Thurgau, prívlastok NAJ-jablká si odniesla odroda Melodie, NAJ tekvicou sa stal Goliáš, za najchutnejšiu papriku bola označená odroda Vlasta a za najkrajšiu Sonar. Pri záverečnom losovaní anketných lístkov sa šťastie usmialo na dvoch „protov“: Vierku Duchoňovú a Mariána Lenčáča, ktorí si odniesli za debničku jablk podľa vlastného výberu. Popri zamestnancoch a študentoch našej univerzity sa vo výstavných priestoroch BZ vystriedali takmer dve stovky malých i veľkých záujemcov. (za)

Jediná otázka

doc. PhDr. Edite Rohafovej, CSc.,
prorektorke pre výchovno-vzdelávaciu činnosť

● Verejnosť je informovaná o tom, že v tomto školskom roku sa už bude na stredných školách maturovať po novom. Študenti si môžu určiť úroveň skúšky, A alebo B. Ktorú bude akceptovať naša univerzita?

V zásade treba povedať, že o štúdiu na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre sa môžu uchádzať záujemcovia, ktorí ukončili strednú školu s maturitou. Pre budúci akademický rok 2005/2006 platí, že naša alma mater bude akceptovať obe úrovne maturitnej skúšky.

Budeme starostlivo sledovať prvé poznatky a skúsenosti z nového spôsobu maturitných skúšok a na ich základe sa jednotlivé fakulty budú môcť rozhodnúť, ktorú úroveň budú v budúcnosti požadovať od uchádzačov o štúdium v súvislosti s jednotlivými študijnými programami.

SPOLUPRÁCA MECHANIZAČNEJ FAKULTY A PSA PEUGEOT CITROËN

Zamestnancov automobilky budú školit' naši pedagógovia

Mechanizačná fakulta nadviazala so spoločnosťou PEUGEOT AUTOMOBILES, a.s., významnú spoluprácu v oblasti vzdelávania novoprijatých zamestnancov. Vyratá pracovníci fakulty, ktorí pod vedením francúzskych špecialistov z oblasti automobilového priemyslu absolujú päťtýždňové vzdelávanie, budú zabezpečovať profesionálne školenia s aplikačnými cvičeniami v oblasti zvráňania, bezpečnosti pri práci a kvality. Školenia budú prebiehať v novovytvorených školiacom stredisku v Trnave. Od roku 2005, keď spolupráca začína, až do roku 2007 bude preškoľených 1320 zamestnancov firmy.

Fakulta bola oslovená nielen ako známa vedecká ustanovizeň v oblasti zvráňania, ale aj na základe kladných referencií výrobných organizácií v oblasti zvráňania, s ktorými spolupracuje.

Yannick Beauchamp (zástupca spoločnosti PSA Peugeot Citroën pre vzdelávanie) a Petra Pišová (poverená personálnymi otázkami) sa kladne vyjadrili aj k novému akreditovanému študijnému odboru v bakalárskom a in-

žinierskom stupni štúdia - kvalita produkcie, ktorého absolventi nájdu plné uplatnenie v automobilovom priemysle, v oblasti riadenia a kontroly kvality.

Podľa predbežnej dohody sa vzájomná spolupráca bude týkať aj odbornej praxe našich študen-

tov v automobilovom závode. Veríme, že táto spolupráca je len začiatkom dobrých vzťahov medzi Mechanizačnou fakultou a spoločnosťou PSA Peugeot Citroën.

Prof. Ing. JOZEF HRUBEC, CSc.,
prodekan MF

Zástupcov spoločnosti Peugeot Citroën P. Pišová a Y. Beauchampa (v strede) privítal koncom septembra na pôde Mechanizačnej fakulty prodekan prof. V. Kročko, prodekan prof. J. Hrubec a vedúci Katedry spohľadnosti strojov prof. R. Tolnai.

Zapájame sa do Týždňa vedy EÚ

Slovenská poľnohospodárska univerzita venuje v súčasnosti mimoriadnu pozornosť nielen rozvoju a riadeniu vedeckovýskumnej činnosti, ale podporuje aj aktivity týkajúce sa propagácie a popularizácie vedy a zvýšenej komunikácie so spoločnosťou. S plnou vážnosťou prijíma výzvu platformy Týždeň vedy Európskej únie v dňoch 8. – 14. novembra 2004, do ktorej sa zapája sériou aktivít.

Konferencie a semináre

- medzinárodná vedecká konferencia Regióny - vidiek - životné prostredie 2004 za účasti popredných predstaviteľov štátnej správy a samosprávy, ministra výstavby a regionálneho rozvoja, ministra pôdohospodárstva, ministra životného prostredia, splnomocnenca vlády pre reformu verejnej správy, predsedov samosprávnych krajov, europoslancov a iných odborníkov zo zahraničných univerzít (kongresové centrum SPU, 11. a 12. novembra 2004),
- stretnutie zástupcov spolupracujúcich univerzít s cieľom tvorby centier excelentného vzdelávania a výskumu pre realizáciu virtuálnej časti štúdia na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja, za účasti zástupcov TU vo Zvolene, MPLU (Pokračovanie na 2. str.)

konferencia mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov - Mladá veda 2004: Aktivovanie zdrojov trvalo udržateľného rozvoja národného hospodárstva v SR a v krajinách EÚ (Inštitút vedy, vzdelávania a poradenstva SPU, Kolíňany, 11. a 12. novembra 2004),

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU OSLÁVILA 45. NARODENINY

Na konte takmer trinásťtisíc absolventov

„Keď naša práca, podnikanie má byť výnosným, treba nám do neho dať nielen prácu a kapitál, ale hlavne kus odbornej vedomosti, kus dobrej skúsenosti...“, písalo sa v Roľníckych novinách už začiatkom tridsiatych rokov minulého storočia. Táto osvedčená pravda sa odráža i v štyridaťpäťročnej histórii Fakulty ekonomiky a manažmentu. Čím prešla a aké sú jej plány do budúcnosti? Spýtali sme sa jej dekana, prof. Ing. PETRA BIELIKA, PhD.

- V historickom kalendári Vysokej školy poľnohospodárskej je rok 1959 zapísaný ako vznik „pekky“, teda Prevádzkovo-ekonomicko-fakulty. Konštituovala sa skromne, z dvoch katedri bývalej zootechnickej fakulty, katedry ekonomiky poľnohospodárstva a katedry organizácie poľnohospodárskych podnikov. Jej vznik bol podmienený koncentráciou pozornosti na ekonomické upevňovanie poľnohospodárskej veľkovýroby, ktorá kladla veľké nároky na organizáciu a riadenie, na ekonomiku a efektívnosť, ale aj na odbornosť pracovníkov. Vychovávala prevádzkových ekonómov s dôrazom na široký teoretický základ z

dôležitých disciplín. S odstupom rokov môžeme povedať, že kredit absolventov bol od začiatku v spoločnosti vysoký. Boli všestranne pripravení pre prax, čo potvrdzuje aj to, že sa uplatňovali v najrôznejších sférach hospodárskeho života.

Každá doba prináša so sebou pozitívne aj negatívne, o tom sa často diskutuje aj na stretnutách bývalých absolventov. V súlade so zmenami v spoločnosti sa zákonite musí meniť aj profil absolventov. Nakoniec, aj jedna z definícií riadenia hovorí, že správne manažovanie tkvie v inteligentnom reagovaní na zmeny.

Samozrejme, najvýraznejšie

zmeny v koncepcii vzdelávania a výskumu na fakulte nastali po roku 1989. Zmena systému a ekonomického prostredia si vyžadovala zásadnú prestavbu a inováciu odborných ekonomických disciplín. Bolo treba rozšíriť spektrum ponúkaných študijných odborov, špecializácií, a tak dosiahnuť, aby sa naši absolventi skutočne uplatnili na trhu práce. A to nielen doma, ale aj v nových podmienkach rozšírenej Európskej únie. Toto zameranie manifestuje aj zmena názvu fakulty na Fakultu ekonomiky a manažmentu v roku 1997. Od svojho vzniku vychovala fakulta už takmer 13 tisíc absolventov. Pre nás, ich bývalých učiteľov, je zadosťučinením, že ich stretávame na najrôznejších postoch doma i v zahraničí. Až po tie najvyššie.

V súčasnosti študuje na FEM v dennej a externej forme vyše 3500 študentov. Ich odborný profil formuje deväť katedri a Centrum informačných technológií. Sme radi, že je o štúdiu u nás už po rokoch stabilne veľký záujem, ktorý až desaťnásobne prevyšuje naše možnosti. Sme hrdí na to, že každ-

doročne až 30 % absolventov odchádza s červeným diplomom.

Stávať treba, samozrejme, na tradičných. Aký smer chce nabrať fakulta v budúcom období?

Pri koncipovaní zámerov sme brali za základ analýzu vývoja európskeho ekonomického a manažerskeho vysokoškolského vzdelávania. Chceme, aby okrem odbornej erudovanosti mali naši absolventi pre dnešný život nevyhnutné cudzojazyčné vedomosti a počítačové spôsobilosti, dokumentovanú aj príslušnými certifikátmi. V súlade s potrebami praxe budeme tvoriť nové predmety a inovovať obsahovú stránku tých základných. Pozornosť budeme venovať tzv. novej ekonomike – cudzím slovom „e-economy“, v ktorej novum je využívanie informačných a komunikačných technológií, gradovanie globalizácie a iné zmeny. Chceme akreditovať nové študijné programy, ako napríklad finančný manažment, marketing, štatistika, ekonomická informatika a iné. Za mimoriadne dôležitú považujeme aj mobilitu študentov,

možnosť vyslať ich na určitú dobu študovať na partnerské vysoké školy v zahraničí, resp. umožniť im prostredníctvom zahraničných odborníkov prijímať názory na veci aj z iného zorného uhla.

Kvalitný vyučovací proces je podmienený aj výsledkami vedeckovýskumnej činnosti na fakulte. Na čo sa výskum orientuje?

Všeobecne možno povedať, že bude determinovaný vývojom agropotravinárstva EÚ, čo v podstate znamená napríklad relokáciu a reštrukturalizáciu poľnohospodárskej výroby, zameranie na produkciu zdravých a bezpečných potravín za súčasnej akceptácie ochrany všetkého živého, rast poradiu netrardičných výrob a rozvoj mimoprodukčných funkcií poľnohospodárstva, rozvoj vidieka a podobne.

Dovoľme, aby som na záver nášho rozhovoru pozdravil všetkých našich absolventov a priaznivcov. V mene svojich spolupracovníkov sa teším na ďalšie pracovné a osobné stretnutia!

Ďakujem za rozhovor!

KATARINA POTOKOVÁ

Pofestivalové premietanie

Výber filmov z tohtoročného Agrofilmu bude v dňoch 11. až 27. novembra 2004 k dispozícii záujemcom z našej univerzity. Využite ponúknutú možnosť, skvalitnite a obzvláštnite vyučovací proces premietnutím niektorého z jedinečných snímkov rozsiahlej tematickej škály. Kontaktujte doc. Ing. Antona Podoláka, PhD., na tel. čísle 0905 744 481 (Katedra vozidiel a teplých zariadení, Quatro, 2. poschodie.)

PONUKA FILMOV

Česká republika

Elektrická energia z biomasy (34 min.)
Plodová zelenina (14 min.)
Řeka Úpa (23 min.)
Krajinné souvislosti (22 min.)

Čína – Taiwan

Voňavé taiwanské ovocie (27 min.)

Francúzsko

Biele Kordillery, rieky z ľadu (52 min.)

Izrael

Úspechy poľnohospodárskeho výskumu: Ústav živočíšnych vied (20 min.)
Úspechy poľnohospodárskeho výskumu: Ústav ochrany rastlín (15 min.)
Úspechy poľnohospodárskeho výskumu: Ústav záhradníctva (17 min.)

(Pokračovanie na 2. str.)

AGROFILM 2004 na tému trvalej udržateľnosti

V dňoch 27. septembra až 1. októbra sa vo Výskumnom ústave živočíšnej výroby konal už 21. ročník medzinárodného filmového festivalu Agrofilm. V tomto roku sa orientoval na optimálne využívanie prírodných zdrojov pre produkciu potravín, potravinových a technických surovín, racionálnu intenzifikáciu a trvalú udržateľnosť rozvoja pôdohospodárstva, nutričnú, hygienickú kvalitu a bezpečnosť potravín, lesníctvo, vodné hospodárstvo, sociálne aspekty pôdohospodárstva, agroekológiu, rozvoj vidieka a na vízie tretieho tisícročia v agrosfére, lesníctve a vodnom hospodárstve. Preferovanou problematikou boli rôzne formy trvalo udržateľného poľnohospodárstva a problémy produkcie potravín v rozvojových krajinách.

Do súťaže bolo prihlásených 115 snímok z 23 krajín sveta a z FAO. Do súťaže sa z nich vybralo 59, 40 na informačné premietanie. Zo Slovenska boli prihlásené iba štyri snímky.

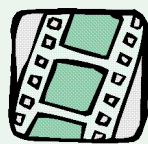

Veľkú cenu Magna mater si odniesol nemecký videoprogram Háďatka na repe. Okrem toho bolo udelených šesť štatutárnych cien, cena FAO a 13 osobitných cien.

Všetkých 99 snímok zostáva podľa štatútu Agrofilmu na Slovensku šesť mesiacov, z toho 19 ocenených diel je trvalým majetkom MP SR a v depozite VÚŽV, ktorý ich požičiava záujemcom ako učebné pomôcky, na inštruktážne a informačné ciele. Snímky, aktuálne pre naše podmienky, budú od októbra do konca marca budúceho roka pod gesciou Slovenskej poľnohospodárskej vedecko-technickej spoločnosti premietané po celom Slovensku.

Prof. Ing. JÁN PLESNÍK, DrSc.

Háďatka na repe

Víťazný film tohtoročného Agrofilmu režisér **Rolf Stumma** a **Peter Jacob** rozpráva o škodcovi, ktorý je najväčšou hrozbou pre cukrovú repu. Volá sa *Heterodera schachtii*. Pomocou fascinujúcich trojdimenzionálnych počítačových animácií sa divák oboznámi s celým životným cyklom háďatka, od vyliahnutia mladých jedincov, infekcie koreňov cukrovej repy až po vývin dospelých háďatiek. Film prináša aj informácie o tradičných spôsoboch boja proti tomuto nepriateľovi, ako je striedanie plodín, pestovanie niektorých druhov nástražných plodín, z ktorých najznámejšie sú voči nematodám odolné odrody horčice a reďkovky.

-r-

Pofestivalové premietanie

(Dokončenie z 1. str.)

Kanada

Bioplyn z hnojovice (10 min.)
Ladové povodne v Montrealskom regióne (18 min.)

Mexiko

Biologická ochrana rastlín (9 min.)

Nemecko

Les ako svieca (29 min.)
Tekutý poklad (30 min.)
Príma klíma (26 min.)
Púpava: Peter zbiera trus
Čerstvé ryby na stole – ekologická katastrofa? (4 min.)
Ako chce Nórsko zachrániť konzumné ryby (6 min.)
Čo majú rakety spoločné s veľkými rybami (5 min.)
Tekuté zlato – Príbeh medu (44 min.)
Dub – kráľ lesa (43 min.)
Výroba bioenergie na farmách (31 min.)
Fuzarióza pšenice (13 min.)

Škvrnitosť listov jačmeňa – hubové ochorenie alebo reakcia na stres? (14 min.)
Hubové choroby cukrovej repy (10 min.)
Háďatka na repe (13 min.)
Vošky – prenášače vírusov (13 min.)
Cantus zvyšuje úrodu repky (12 min.)

Poľsko

Chráňme našu pôdu (13 min.)
Vtáky Pomoranska (20 min.)
Technologické normy v chove hovädzieho dobytku (19 min.)
Biopalivo z repky (14 min.)
Chránený hmyz (24 min.)

Rusko

Miliardy rokov do súčasnosti (24 min.)

Slovensko

Tatry mystérium (11 min.)
Pán Karpatského lesa (26 min.)
Biotechniky v chove zveri (26 min.)

Zapájame sa do Týždňa vedy EÚ

(Dokončenie z 1. str.)

v Brne, ČZU v Prahe, JU v Českých Budějoviach, Univerzity sv. Štefana v Gödöllő a Veszprémskej univerzity,

- semináre k vedeckovýskumnej činnosti všetkých kateder FAPZ, FBP, FZKI, FEŠRR, FEM, MF SPU v Nitre pod názvom Analýza a perspektívy vedeckovýskumnej činnosti, kde zodpovední projektov budú prezentovať aktuálne výsledky (12. novembra 2004),
- zasadnutie klubu absolventov regionálneho rozvoja (zasadačka R-SPU, 11. novembra 2004),
- prednáška a videoprojekcia na tému Mikropropagácia a jej využitie v praxi (11. novembra 2004).

Dni otvorených dverí

- v experimentálnych priesto-

roch kateder Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov a Fakulty biotechnológie a potravinárstva, kde budú pre širšiu verejnosť sprístupnené všetky laboratória (8. až 14. novembra 2004),

- na bioplynovej stanici MF (VPP Koliňany, 12. novembra 2004),

- prehliadka laboratória mikropropagácie a biotechnológií, kolekcií orchideí a tillandsií dopestovaných pomocou in vitro technológie, resp. pomologickej zbierky Botanické záhrady SPU (11. novembra 2004),

Všetky základné pracoviská SPU budú počas Týždňa vedy Európskej únie pripravené poskytnúť všetky základné informácie o vedeckovýskumnej činnosti nielen širšej verejnosti, ale predovšetkým mladej generácii.

Doc. Ing. MARIÁN BRESTIČ, CSc.

V RIEŠITELSKOM KOLEKTÍVE I NAŠI ODBORNÍCI

Zlatý kosák zdobí tešedíkovskú hus

Svojrážna gastronómia je bezpochyby dôležitým článkom dedičstva. Rodinného, národného, regionálneho. Výživové trendy sa časom síce menia, ale občas možno zažmuríť oko nad varovným prstom lekárov a pochutnať si na chutnej špecialite. Na jeseň napríklad na jemnej, krehkej, šťavnatej a ešte nie veľmi masťnej husacine. Takej, akú produkuje nová hybridná kombinácia nazvaná tešedíkovská hus, ktorá si z tohtoročného Agrokomplexu odviezla Zlatý kosák. Hovoríme s jedným zo spoluriešiteľov tvorby tohto komerčného hybridu, doc. Ing. JÁNOM WEISOM, CSc., z Katedry hydinárstva a malých hospodárskych zvierat Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov.

Vybrať vhodný východiskový materiál, ktorý odovzdá novému hybridu požadované vlastnosti, to je základ šľachtiteľského procesu...

V rokoch 1996 až 1999 sa ako východiskový biologický materiál použil genotyp husí línie Ivagees 003, pôvodne šľachtený v Hroboňove, za použitia husí kombinácie 2891 z prarodičovského chovu z Českej republiky a babatských gunárov, pochádzajúcich zo Stanice pre výskum husí Poľnohospodárskej univerzity v Gödöllő v Maďarsku.

Aké parametre dosahuje tešedíkovská hus?

Pri materskej línii sa cieľavedomým šľachtením podarilo dosiahnuť vysokú produkciu násadových vajec, vysokú hmotnosť vajec, vysokú liahnivosť a životaschopnosť húsat, dobrú živú hmot-

nosť vo veku 8 týždňov, ako aj kvalitné perie.

Otcovská línia je selektovaná najmä na vysokú intenzitu rastu, dobrú konformáciu tela, živú hmotnosť vo veku 8 týždňov,

mäsitosť, vysokú oplodňovaciu schopnosť, takisto životaschopnosť a kvalitu peria.

V rozmnožovacom chove sa dosahuje priemerná znáška 35 až 40 vajec na 120-dňové obdobie, 70 až 76 % oplodnenosť a 65 až 68 % liahnivosť. V odchove dosahujú husi vo veku 56 dní živú hmotnosť 3,8 až 4,1 kg a gunáre 4,0 až 4,7 kg.

Vo výkrmovom teste z medzinárodnej testovacej stanice v Ustrášiach dosiahli gunáre vo veku 56 dní hmotnosť 4,5 kg a v druhej jatočnej zrelosti vo veku 112 dní hmotnosť 6,12 kg a husi 3,90,

resp. 5,06 kg. Je to porovnateľné s európskym štandardom.

Má nový komerčný hybrid aj ďalšie prednosti?

Má, a to viacero. Nie je náročný na chovateľské prostredie a krmovínové zdroje, s obľubou prijíma hospodárske krmivá, no aj zelenú pašu. Môžu ho chovať drobnochovatelia, malí i strední podnikatelia najmä na vidieku, kde prináša viacnásobný úžitok, husacie mäso, tučné lahôdkové pečienky a kvalitné perie do lôžkovín. Tí, ktorí si radšej pochutnávajú na masťnejšej husi, ju môžu vykrmovať do vyššej hmotnosti.

Tešedíkovský Agro Váh má k SPU blízko

„Základným predpokladom postupného rozvoja výkrmu husí je voľba vhodných východiskových populácií, ktoré zabezpečujú vysokú reprodukčnú schopnosť, vysokú intenzitu rastu a dobrú konverziu krmiva finálneho produktu“, povedal nám doc. Ján Weis a pokračoval: „Tieto požiadavky na Slovensku plní jediný šľachtiteľský chov husí u nás, s.r.o. Agro Váh v Tešedíkově.“

Vytočili sme preto telefónne číslo jej výkonného riaditeľa, Ing. VIKTORA MÉSŽARŔŠA, člena riešiteľského kolektívu: „Od roku 1965 tunajšie JRD chovalo husi vo veľkochove a ročne produkovalo až 14 ton pečiení, ktoré sa vyvážali do Francúzska. V 80. rokoch nastali veľké zmeny, chovali sa landeské husi, Ivagees, s menším rámcom tela. V deväťdesiatom šiestom roku sme sa rozhodli v spolupráci s

Výskumným ústavom živočíšnej výroby v Ivanke pri Bratislave šľachtením zvýšiť telesný rámec týchto husí (spoluriešiteľka Ing. Janka Benková, CSc.). Do spolupráce sa zapojila aj katedra SPU.“

Ing. V. Mésžarš je jedným z úspešných absolventov našej univerzity. „Považujem za veľmi potrebné skĺbiť teoretické vedomosti s praxou, a preto so svojou alma mater spolupracujem neustále. Udržujem kontakty s Fakultou ekonomiky a manažmentu, bývalou Agronomickou fakultou, no i Mechanizačnou fakultou, podľa potreby. Pravidelne preberám funkciu predsedu hodnotiacej komisie na študentských vedeckých konferenciách“, povedal nám pán Mésžarš v krátkom telefonickom interview. Ako vidno, Tešedíkově nie je blízko iba zemepisne.

KATARINA POTOKOVÁ

• Z VEDECKÝCH PÓDIÍ • Z VEDECKÝCH PÓDIÍ •

Produkčné, ekologické a krajinotvorné funkcie trávnych ekosystémov a krmných plodín

Pod týmto názvom organizovala Katedra trávnych ekosystémov a krmných plodín v spolupráci s Výskumným ústavom trávnych porastov a horského poľnohospodárstva a Slovenskou spoločnosťou pre vedy poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne pri SAV medzinárodnú vedeckú konferenciu. Konala sa 30. septembra a zúčastnilo sa na nej 75 pedagogických a vedeckých pracovníkov z univerzít, výskumných ústavov, šľachtiteľských staníc a praxe, z toho 22 zo zahraničia, z Nemecka, Poľska, Česka a Rakúska. Reagovali na aktuálne trendy v oblasti trávnych porastov, poľných krmovín, trávnikových plôch a krajinotvorby v podmienkach vstupu Slovenska do EÚ.

Väčšina príspevkov a posterov sa venovala problematike trvalých trávnych porastov. Súvisí to s ich významom v kultúrnej krajine. Na Slovensku zaberajú 35 % poľnohospodárskej pôdy a okrem produkcie krmu pre hovädzú dobytku a ovce majú aj nezastupiteľný krajinotvorný význam. Výskum v oblasti trávnych porastov, ako odznelo na konferencii, sa orientuje na zachovanie druhovej diverzity, zlepšenie floristickej skladby, produkcie a kvality trávnych porastov rôznymi spôsobmi obhospodarovania, striedavého využívania porastov, ako aj prívomom hodnotných druhov a odrôd tráv a dateľnín do porastov. Aktuálnou sa stáva problematika zimnej pastvy dobytky nielen v zahraničí, ale aj u nás. V súvislosti so znížením stavov hovädzieho dobytku a oviec po roku 1989 sa mnohé trávne porasty nevyužívajú – pustnú. V takýchto porastoch prebiehajú nepriaznivé floristické zmeny s postupným smerovaním k lesnému spoločenstvu. Výskyt nevhodných tráv a bylín, zarastanie náletmi kríkmi a stromami, starina či krutince znižujú ich estetickú, pôdoochrannú a krajinotvornú hodnotu. Na tieto negatívne javy výskum reaguje hľadaním spôsobov zlepšenia ich floristického zloženia mulčováním.

V problematike krmovín pestovaných na ornej pôde sa najviac pozornosti venovalo kukurici na siláž, ktorá vďaka veľmi skorým a skorým hybridom zabezpečuje energetickú zložku aj v krmných dávkach v podhorských a horských regiónoch. Nechýbali ani príspevky zamerané na aktuálne otázky pestovania lucerny sietej, tráv a miešaniek a na problematiku pestovania tráv na sementu ako základu a neoddeliteľnej súčasť krmovínarstva a trávnikarstva.

Na význam trávnikov a okrasných tráv v životnom prostredí človeka, na ich estetické, športovo-rekreačné a krajinotvorné funkcie poukazujú príspevky v zborníku. Nechýbajú v ňom ani články o zakladaní a ošetrovaní druhovo pestrých kvitnúcich lúčok, výbere druhov pri úhorovaní, konkurenčné vzťahoch v miešankách a podobne. K nastoleným problémom sa živo diskutovalo. Konferencia mala vysokú odbornú úroveň a jej účastníci na neformálnom spoločenskom posedení vyjadrili spokojnosť a poďakovanie za kvalitnú prípravu podujatia, možnosť výmeny poznatkov a kvalitnú prácu pracovníkov zodpovedných za chod nášho kongresového centra.

Doc. Ing. HELENA GREGOROVÁ, CSc.

Medzinárodná konferencia APWG – Nitra 2004

V závere septembra, v priebehu dvoch dní (23. – 24. septembra), zorganizovala Katedra fyziológie živočíchov Fakulty biotechnológie a potravinárstva medzinárodnú konferenciu pod názvom APWG – Nitra 2004. Išlo o stretnutie členov a priaznivcov jednej z pracovných skupín (Animal Palaeopathology Working Group) medzinárodnej vedeckej organizácie International Council for Archaeozoology, združujúcej bádateľov v oblasti archeozoológie z celého sveta.

Na podujatí, zameranom na prezentáciu výsledkov výskumu v oblasti paleopatológie zvierat, sa aktívne zúčastnili odborníci z viacerých krajín Európy, z Maďarska, Dánska, Holandska, Litvy, Českej republiky, Veľkej Británie, USA a Slovenska. Rokovania sa uskutočnili v miestnosti AZ01 Katedry špeciálnej zootekniky FAPZ.

Vedecké stretnutie slávnostným príhovorom otvoril dekan FBP, prof. Ing. Jozef Bulla, DrSc. Popri prezentácii výsledkov výskumu v danej oblasti odzneli aj veľmi hodnotné teoretické prednášky na tému mikroštruktúra tvrdých živočíšnych tkanív (prof. Dr. Timothy G. Bromage, New York University College of Dentistry), doplnené unikátnymi 3-D obrázkami, či na tému patológia skeletu so zameraním na ortopedické ochorenia a poškodenia (Dr. Drahomír Galbavý, oddelenie ortopedie, Fakultná nemocnica Nitra). Odborný program poskytol priestor aj pre prezentáciu výsledkov prostredníctvom posterov. Posterová sekcia prebiehala v priestoroch Katedry fyziológie živočíchov počas druhého dňa konferencie. Jej súčasťou boli aj neformálne diskusie

účastníkov podujatia. Konferencia má svoj publikačný výstup, ktorým je zborník abstraktov. Plánuje sa aj vydanie zborníka s plnými textami príspevkov na CD nosiči.

Konferencia takéhoto zamerania a obsahu sa na Slovensku poriadala po prvýkrát vôbec a popri svojom odbornom prínose plnila aj význam spoločenský – prakticky všetci jej zahraniční účastníci boli na Slovensku po prvýkrát. Jedným z jej výsledkov je vytvorenie nových osobných a odborných kontaktov, a tým aj rozšírenie existujúcej medzinárodnej spolupráce v danej oblasti.

Program konferencie a názvy jednotlivých príspevkov sú na webovej stránke FBP a zborník abstraktov je k dispozícii v Slovenskej poľnohospodárskej knižnici.

Organizátori konferencie touto cestou vyjadrujú vedeniu Katedry špeciálnej zootekniky FAPZ svoje poďakovanie za poskytnutie uvedenej miestnosti, ktorá svojím technickým vybavením a estetickým vzhľadom plne vyhovála požiadavkám kládenným účastníkmi konferencie.

MVD. MARIÁN FABIS, PhD.

S PROGRAMOM LEONARDO DA VINCI NA PRAXI V BAVORSKU

Už viete, ako strávite budúce leto?

Hoci sa školský rok ešte len začal, študenti sa už začínajú pomaly obzerať po ponukách pracovných agentúr, ktoré sprostredkujú prácu v zahraničí. Treba vyriešiť otázku: Ako strávite leto? Študent však musí zvážiť, čo vlastne očakáva, či chce byť bohatší o „doláre“, alebo o skúsenosti. Pre tých druhých ponúka program Leonardo da Vinci príležitosť stráviť tri mesiace (od júla do septembra) v partnerskej organizácii v zahraničí.

Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov SPU v spolupráci s partnerskými organizáciami už niekoľko rokov organizuje predi-diplomovú prax v SRN. Je určená poslucháčom 3. a 4. ročníka odborov krajinné inžinierstvo, krízový manažment a ekonomický manažment.

S finančnou podporou Národnej kancelárie programu Leonardo da Vinci môžu študenti nadobudnúť nové pohľady na riešenie ochrany územia proti záplavám, lavínam a iným prírodným katastrofám, oboznámiť sa s modernými systémami projektovania. Študenti ekonomického smeru môžu počas praxe zhromažďovať poznatky z manažmentu, získať prehľad o celkovej ekonomickej situácii v Nemecku. Uplynulé leto dostalo túto príležitosť dvanásť študentov našej alma mater, poslucháčov takmer všetkých fakúlt, medzi ktorými som bol aj ja.

A takto sa to začalo...

Celá skupina praktíkantov sa už poznala, zo školy alebo z prírodných sedení, na ktorých sme dostali podklady a užitočné informácie týkajúce sa našej budúcej činnosti a pobytu. V tejto zostave sme sa posledný júnový deň stretli aj na autobusovej stanici v Nitre, aby sme vyrazili na sedemhodinovú cestu. Po príchode do Bavorska, asi o tretej ráno, nás privítal jemný dážď a zima ako „v ruskom filme“. Potom nás čakala maturita pri kupovaní cestovných lístkov na MHD – fakt bola hromadná, ale nie chaotická. V spleti S- a U-bahnov sme si našli Freising, konečná S1, kde si nás mali vyzdvihnúť ľudia z bavorských partnerských organizácií, ktoré sme si vopred vybrali z ponuky. S hodinkou čakania a menšími problémami pri prestupovaní sme sa vyrovnali a nakoniec sme sa šťastne dostali do DEULY, výcvikového centra, nami nazývaného internát.

Po krátkych, ale výdatných raňajkách sme sa odobrali do izieb dospať, čo sme zameškali. Niektorí sa zahrali na bádateľov a išli objavovať mestečko Freising, v ktorom sme bývali prvú noc. Pre milovníkov piva len toľko, že tam sídli najstarší pivovar na svete (prvá zmienka je z roku 1040).

Práca bola zaujímavá. Okrem každodenných činností ako vyba-vovanie pošty, telefonátov, malých, ale významných prác, každý dostal projekt, ktorý mal spracovať. Matej ten svoj dokonca predniesol pred skupinkou poľských praktíkantiek.

Nebolo ťažké aklimatizovať sa do príjemného kolektívu spolupracovníkov, ktorí radi odpovedali na naše otázky a usmerňovali našu činnosť. Okrem toho sme absolvovali aj zaujímavé školenia a prípravné semináre. Počas celého pobytu sa firmy, v ktorých sme pôsobili, pripravovali na ZLF (Zentral-Landwirtschaftsfest) – výstavu podobnú nášmu Agrokomplexu, ktorá sa tam však koná iba raz za štyri roky. Ako prak-

tikanti sme sa aktívne zúčastňovali na pripravách a vyvrcholením bola práca priamo na výstavisku. Počas výstavy sa zároveň konalo aj stretnutie slovenských praktíkantov, na ktoré pricestovali aj kolegovia zo vzdialenejších častí Bavorska.

Oktoberfest

Kto by ho nepoznal? A my sme boli len „na skok“ od tejto udalosti. Výstava ZLF sa začala spolu s Oktoberfestom v jeden deň na tom istom mieste, na Theresienwiese pod dohľadom Bavarie. Keď sme po práci vyšli z brány výstaviska, ocitli sme sa priamo v centre diania. Pivné stany, kolotoče a milióny návštevníkov z celého sveta, všetci v dobrej nálade.

Mníchov, mesto plné Slovákov

Pre mňa a mojich dvoch kolegov Mareka a Mateja – spolužiakov z FEM, sa na tri mesiace stal domovom bavorský Mníchov. Miliónové mesto plné domorodcov, cudzincov a počas sezóny hlavne turistov. Je náročné opísať ho, treba ho vidieť. Človek tam musí chvíľu žiť, aby si všimol to, čo obyčajnému turistovi často uniká. Stredobodom pozornosti nie sú budovy a ulice, ale ľudia. Ľudia z celého sveta, od Aljašky až po Kamčatku. Hľadajú tam prácu, zábavu, ale najčastejšie príležitosť lepšie žiť. Pre nás bol Mníchov miestom, ktoré môžeme objavovať, kde môžeme pracovať a zdokonaľovať sa nielen v nemčine, ale aj slovenčine, pretože Slovákov sme stretávali skutočne na každom kroku. Večer po práci sme sa schádzali v kuchynke a bilancovali, kto koľko našincov objavil.

V práci

Každý z nás pracoval v inom podniku, takže sme boli spolu len večer a cez víkendy. Matej a Lubo, ktorý sa k nám pripojil neskôr, pracovali v centrále Bavorského zväzu roľníkov, Marek v Landshute a ja v jednej z dcérskych spoločností zväzu. Neďaleko bývala a pracovala ďalšia kolegyňa, Andrea, s ktorou sme sa v meste neraz stretli. Miriama pracovala kúsok od Mníchova, v Traunsteine. Ostatní boli príliš ďaleko, aby sme sa mohli stretávať.

Pohľad z Olympiaturmu na komplex budov automobilky BMW a múzeum firmy.

K svetoznámemu mníchovskému Oktoberfestu patria aj kolotoče.

Rozlúčka

Musím sa priznať, že pri odchode mi bolo clivo a nepomohol ani fakt, že idem domov. Kolegom som nepovedal zbohom, iba dovidenia. O tom, či sa s nimi stretnem, nepochybujem, lebo som v nich našiel dobrých priateľov.

Spriatelil som sa aj s chlapcami, s ktorými som býval, a na to, čo sme za trinásť týždňov spoločne zažili, sa zabudnúť prostene nedá. Výlety počas víkendov, večerné pivo či služba v kuchyni, pripálená pizza a dvadsať ruských praktíkantov, s ktorými sme sa učili spolunazávať, to sú témy, na ktorých sa budeme ešte dlho spoločne zabávať.

Za sprostredkovanie práce v zahraničí zaplatíte niekedy až desaťtisíce, čo sa vám pri programoch Leonardo nemôže stať. Absolventi tejto praxe síce nezbohatnú, ale nebudú ani chudobnejší. Národná agentúra nám poskytla grant vo výške 2242 eur, čo pri troške skromnosti vystačí na tri mesiace na stravu, ubytovanie, cestovné a ešte zostalo aj „na pivo“. Takže porozmýšľajte, ako strávite budúce leto prípravou na budúcnosť!

Aj touto cestou chcem v mene celej skupiny praktíkantov poďakovať pracovníkom Kancelárie zahraničných vzťahov SPU a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto projektu, za ich čas a plné nasadenie.

MARIÁN VALO, 5. FEM

Stretnutie praktíkantov na poľnohospodárskej výstave ZLF.

Snímky: autor

NEPREHLIADNITE

Prax v USA

Študentská rada FZKI srdečne pozýva všetkých študentov FZKI, FBP a FAPZ, ktorí majú záujem o odbornú prax v USA, na stretnutie s Ing. Vladom Kavickým, promotérom CA Exchange, ktoré sa uskutoční v stredu 27. októbra 2004 o 19.00 h v spoločenskej miestnosti ŠD Mladost.

O meetingu ELASA

ELASA študenti vás pozývajú na prezentáciu meetingu študentov záhradnej a krajinskej architektúry, ktorý sa konal v auguste t.r. na Slovensku a v Čechách. Radi vás privítame v stredu 27. októbra o 16. hodine v budove FZKI na Tulipánovej ulici.

Pozvánka pre študentov

Pri príležitosti Študentských dní 2004 vás pozývame na divadelné predstavenie TESTOSTERÓN, ktoré sa uskutoční v utorok 9. novembra o 18.30 h v Divadle Andreja Bagara. Predaj lístkov: Klub kultúrnej a záujmovej činnosti, ŠD Mladost, 1. poschodie. Cena: 100 Sk.

Ing. RASTISLAV JANERLA

O projekte Trainnet future

V tureckom Istanbule sa 8. a 9. októbra uskutočnilo prvé školenie národných administrátorov projektu Trainnet future v rámci 6. rámcového programu. Naša univerzita je jedným z 26 partnerov projektu z celej Európy. Cieľom stretnutia bolo poskytnúť administrátorom aktuálne informácie a poznatky z problematiky 6. rámcového programu v tematickej priorite Kvalita a bezpečnosť potravín. Získané informácie týkajúce sa najmä finančných otázok, vyhľadávania partnerov do nových projektov, tvorby konzorcií a systému evaluácie podaných návrhov projektov budú užitočné pri poradenstve zameranom na vypracovanie projektov v rámci 6RP, ako aj pripravovaného 7RP.

Jedným z dôležitých cieľov projektu Trainnet future je nielen príprava administrátorov, ale aj výskumníkov, ktorí majú záujem o participáciu v rámcovom programe. Na tento účel sa uskutoční niekoľko školení v rôznych krajinách Európy, okrem iného aj na Slovensku. Napriek obmedzenému množstvu finančných prostriedkov sa bude môcť na školení zúčastniť aj niekoľko záujemcov zo Slovenska. Predpokladom sú zod-

povedajúce odborné a jazykové zručnosti.

S cieľom zefektívniť vyhľadávanie partnerov do nových projektov, bol vytvorený špeciálny formulár (tzv. Partner Search Form). Každý takýto výskumníkom vyplnený formulár sa bude prostredníctvom účastníkov projektu distribuovať k mnohým potenciálnym partnerom v nových projektoch. Zároveň sa zo všetkých zozbieraných formulárov vydá publikácia, ktorá bude k dispozícii na rôznych seminároch, konferenciách, sympóziách a podobne.

*

Treba pripomenúť, že ešte stále je otvorená 3. výzva tematickej priority Kvalita a bezpečnosť potravín, a to pre nástroje špecificky cieleňé projekty, koordinované akcie a špecifické podporné akcie. Uzávierka podávania projektov je 8. februára 2005, pre špecifické podporné akcie aj 7. septembra 2005.

Ak máte záujem bližšie sa oboznámiť s projektom Trainnet future, využitím jeho nástrojov, získať informácie týkajúce sa 3. výzvy, napíšte na e-mailovú adresu:

Pavol.Schwarzcz@uniag.sk.

-ps-

Nerozprávkové

rozprávky

O poľovačke

Poľovanie s puškou a psom je krásne i samo v sebe, „für sich“, ako sa vravievalo za nehojbielejšie; ale povedzme, že ste sa nenarodili poľovníkom: no predsa ľubíte prírodu, teda nemôžete nezavídať nám, poľovníkom... Počúvajte.

Či viete, napríklad, aký pôžitok je odchádzať ráno pred svetom? Vychádzate pred domom... Na tmavom nebi kde-tu sa mihajú hviezdy; vlahý vetrik zavše povieva ľahkou vlnou; počuť tmlený, nejasný šepot noci; stromy slabo šumia, zaliate tóňou. Hľa, kladú pokrovec na vozík, stavajú k nohám debničku so samovarom. Kone sa ježia, odrúkajú a švihácky prestupujú nohami; párik práve prebudených bielych husí mlčky a pomaly prechádza cez cestu. Hľa, sadli ste si, kone sa razom pohli, vozík zarachotil...

I. S. Turgenev: Poľovnícke zápisky

ZAUJÍMAVOSTI Z UNIVERZITNÉHO SVETA

Vivat academia!

Súboj o získanie nových študentov sa nezostrojí iba u nás. Univerzita vo fínskom Joensuu so šiestimi fakultami, 7200 študentmi a 35-ročnou históriou ponúkla miesto riaditeľa odboru public relations bývalému televíznemu reportérovi Karimu Hippimu. Spolu s ďalšími trmi spolupracovníkmi vytvára v médiách pozitívny obraz o univerzite a aj vďaka tomu záujem študentov rastie. Ako prezradil pred rokom v rozhovore pre dvojmesačník UMB v Banskej Bystrici, úloha „imidžmejkra“ takejto inštitúcie nie je vôbec ľahká. „Univerzita a jej vedecké pracoviská produkujú informácie a tie treba dostať do povedomia verejnosti. Našou úlohou je doslova vytaviť z každej tony informácií, ktorú pedagógovia a vedci na univerzite produkujú, zrozumiteľnú novinku pre laickú verejnosť. Informácia o tom, že sa koná vedecká konferencia, na ktorej sa zúčastní sto či dvesto účastníkov, nie je podstatná. Čitateľov, poslucháčov a televíznych divákov zaujíma, čo to prinesie pre prax. Bez toho, aby daňoví poplatníci boli zrozumiteľne a pravidelne informovaní o tom, aký zmysel má výskum na univerzite, nemôžeme čakať, že sa nám pohnú peniaze. Naši vedci a pedagógovia trpia predstavou, že by

sa znížil ich status, ak by hovorili ľudovým jazykom. Stretli sme sa aj s názormi, že oni nepotrebujú žiadnu publicitu a médiá. Je to omyl, pretože ľudia, ktorí prostredníctvom daní financujú ich prácu, majú nárok na informácie, chcu vedieť, ako sa narába verejnými prostriedkami. Denno-denne hovoríme, vy nás informujte, čo robíte a my to – obrazne povedané – preložíme do jazyka, prijateľného pre médiá. Platí to napríklad aj pre dizertačné práce. Kandidát je povinný pripraviť pre naše oddelenie zhruba na jednu stranu stručnú charakteristiku toho, čo v dizertačnej práci riešil a aký to má prínos pre prax. V minulosti sme dostali na stôl mnohostranový elaborát o použitých metódach a postupoch, ale to najdôležitejšie – výsledok – bol utopený kdesi na konci. Skôr, kým vydáme text, snažíme sa s jeho autorom stretnúť, aby sme dosiahli určitý kompromis medzi vedeckou hantýrkou a jazykom ulice. Je to vec trpezlivého presvedčania. Kým pôjdeme do dôchodku, možno sa pohneme bližšie k cieľu“, neodpustil si trochu sarkazmu Kari Hipp. Štatistika však hovorí za všetko: hoci počet študentov vo Fínsku z roka na rok klesá, univerzita v Joensuu patrí medzi pár výnimiek, ktorým počet prihlášok oproti vlnajškej vzrástol...

Joensuu Yliopisto
www.joensuu.fi

SPEKTRUM

OZNAMUJEME

Dekan Mechanizačnej fakulty SPU oznamuje, že

➤ 27. októbra 2004 o 11.00 h v zasadačke dekanátu MF prednesie Ing. MAREK ANGELOVIČ, CSc., vysokoškolský učiteľ na Katedre strojov a výrobných systémov MF, habilitačnú prednášku na tému Technicko-technologické predpoklady zberu a pozberového spracovania osivovej kukurice. Po prednáške sa uskutoční obhajoba jeho habilitačnej práce s názvom Účinky technologických a technických faktorov na kvalitu produktu pri zbere a pozberovom spracovaní kukurice na zrno.

Dekanka Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov oznamuje, že

➤ 5. novembra 2004 o 9.00 h v posluchárni T prednesie Ing. TATIANA BOJŇANSKÁ, CSc., pedagogická pracovníčka na Katedre skladovania a spracovania rastlinných produktov FBP, habilitačnú prednášku na tému Potravinárske využitie netradičných obilnín a o 11.00 h v zasadačke Rektorátu SPU (pavilón E, 1. posch.) bude obhajovať habilitačnú prácu na tému Kvalita obilnín a strukovín ako surovín pre potravinárske spracovanie;

➤ 18. novembra 2004 o 13.00 h na Katedre mikrobiológie (pavilón Z, 3. posch., cvičebňa AZ-31) bude Ing. ROMAN LABUDA, doktorand na Katedre mikrobiológie FBP, obhajovať dizertačnú prácu na tému Štúdium rodu *Penicillium* a *Fusarium* v krmných zmesiach so zameraním na toxigénne druhy;

➤ 19. novembra 2004 o 10.00 h v zasadačke Katedry špeciálnej zootekniky (pavilón Z, 1. posch.) bude Ing. MAREK BOBKO, doktorand na Katedre hydinnárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ, obhajovať dizertačnú prácu na tému Účinok rôzneho spôsobu dezinfekcie násadových vajec na liahnivosť.

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že

➤ 4. novembra 2004 o 10.00 h v

zasadačke dekanátu FZKI (pavilón záhradnej architektúry) bude Ing. MARTIN GÁLIK obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Stanovenie agroklimatických ukazovateľov rajonizácie viniča hroznohodného v zmenených klimatických podmienkach Slovenska;

➤ 4. novembra 2004 o 13.00 h na Katedre krajinného inžinierstva (cvičebňa ZM-03) bude Ing. BEÁTA NOVOTNÁ obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Vplyv klimatickej zmeny na potrebu závlahy v povodí rieky Žitava;

➤ 5. novembra 2004 o 9.00 h na Katedre biotechniky zelene (pavilón záhradnej architektúry, cvičebňa D-14) bude Ing. MELÁNIA VARGOVÁ obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Exploatácia vybraných druhov trvaliek v sadovníckych kompozíciách (so zameraním na ohrozené druhy Slovenska).

ZAZNAMENALI SME

Katedra fyziológie živočíchov a Katedra hygieny a bezpečnosti potravín FBP v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre poľnohospodársku, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy SAV zorganizovali štvrtý ročník medzinárodnej vedeckej konferencie **Rizikové faktory potravinového reťazca**, ktorá sa uskutočnila 7. októbra 2004. Na stretnutí sa zúčastnili popri domácich aj zahraniční odborníci z Maďarska, Poľska a Českej republiky. Vystúpenia a posterové prezentácie boli zamerané na stanovenie a manažment rizík geneticky modifikovaných organizmov, problematiku kontroly reziduí, bezpečnosť potravín a priority ich súčasného výskumu, kvalitu produktov z hľadiska kontaminácie ťažkými kovmi a ďalšie témy. Zborník abstraktov je k dispozícii v knižnici. Novinkou bola web kamera, ktorá priblížila konferenciu v priamom prenose a organizátori zaznamenali viaceré pripojenia.

Ing. MICHAL BUKOVINSKÝ

Na trase Donovaly – Kečka – Kozí chrbát – Korytnica sa stretli priaznivci vysokohorskej turistiky zo všetkých univerzitných pracovísk.

Snímka: E. PALKOVÁ

Odborárske leto

Počas letných prázdnin mohli zamestnanci univerzity opäť využiť ponuku rekreačných pobytov Odborového zväzu PŠaV pri SPU a stráviť dovolenku v Račkovej doline, Patinciach, Štúrove, Kežmarských žlaboch, na Čingove, v niektorom z rekreačných zariadení partnerských univerzít v Maďarsku a Česku, alebo v chorvátskom Vrsare. Okrem bytových zájazdov sme pre nich pripravili aj tri výlety na termálne kúpalisko v Štúrove a do Ostrihomu, trojdňový zájazd za krásami Slovenska, súčasťou ktorého bola aj návšteva Vlkolínca, Červeného Kláštora, Levoče, Spišského hradu a aquaparku v Liptovskom Mikuláši. Deti a vnúčence našich zamestnancov strávili deväť dní v letnom tábore v Račkovej doline. Osemdesiat účastníkov prežilo krásne štyri dni v Prahe, prezrelo si historické jadro mesta, Židovské múzeum, navštívilo kabaret U Fleků a skutočným zážitkom bolo večerné predstavenie Křížkové fontány. Koniec augusta patril už tradičnej návšteve záhradníckeho veľtrhu v Tullne a v septembri sa priaznivci vysokohorskej turistiky mohli rozlúčiť s letom počas štvordňového pobytu v Račkovej doline.

Tohtoročnú bohatú ponuku využilo 674 pracovníkov SPU a ich rodinných príslušníkov.

JORDANA KENČEVOVÁ

A tento e-časopis poznáte?

Electronic Journal of Polish Agricultural Universities
www.ejpau.media.pl

V pokračovaní nášho miniseriálu sa pozrieme do prostredia veľmi blízkeho – je ním akademická komunita poľnohospodárskych škôl a inštitúcií a prezentácia výsledkov vlastnej vedeckej činnosti vo virtuálnom prostredí. Na základe vzájomnej dohody poľských poľnohospodárskych vysokých škôl v Krakove, Lubline, Vroclave, Poznani, Štetine, Bydgoszczi vznikol 1. januára 1998 vedecký časopis, ktorý by mal podľa akademických kruhov spĺňať predstavu moderného typu vedeckého časopisu. Predstavuje pôvodné vedecké práce autorov z Poľska a zo zahraničia v anglickom jazyku. Tematicky sa časopis člení do sérií Agronomy, Animal Husbandry, Agricultural Engineering, Biotechnology, Civil Engineering, Economics, Environmental Development, Fisheries, Food Science and Technology, Forestry, Geodesy and Cartography, Horticulture, Wood Technology a Veterinary Medicine. Série korešpondujú s

disciplínami schválenými poľskou komisiou pre vedecké hodnosti a tituly. Ročne sú publikované dve čísla v plnotextovom formáte, pričom nie vždy sú články vo všetkých sériách. Elektronické periodikum má jednoduchý dizajn, v porovnaní s inými profesionálne orientovanými edičnými počinmi v prostredí webu možno statickejšiu podobu. Podobné aktivity univerzít, resp. vysokých škôl však treba oceniť, nakoľko v súčasnej etape poskytovania odborných informácií je to jedna z mála aktivít, ktorou sa vedecká akademická obec snaží nájsť východisko zo všeobecne proklamovanej „krízy časopisov“.

PhDr. LUBICA JEDLIČKOVÁ

BLAHOŽELÁME

V októbri oslávili významné životné jubileum – 60 rokov - doc. Ing. Branislav Bobček, CSc., a 50 rokov - doc. Ing. Juraj Mlynek, CSc. Kolektív Katedry špeciálnej zootekniky im pri tejto príležitosti srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje pevné zdravie a veľa pracovných i osobných úspechov.

JAZYKOVÉ VŠELIČO

Sklonovanie mužských priezvisk zakončených na -o prešlo v minulosti istým vývinom. Kým Ľudovít Štúr vo svojej gramatike skloňoval takéto priezviská podľa vzoru *sluha* (dnes *hrdina*), neskoršie gramatické a jazykové príručky rozlišovali priezviská cudzieho pôvodu. Tie skloňovali podľa vzoru chlap, napríklad *Piccaso* – *Piccasa*, *Ševčenko* – *Ševčenka*. Pri domácich priezviskách uprednostňovali vzor *hrdina*, napríklad *Botto* – *Bottu*, *Krasko* – *Krasku*, prípadne pripúšťali možnosť skloňovania podľa jedného i druhého vzoru. Vzoru chlap, podľa ktorého sa skloňujú pomenovania osôb mužského rodu zakončené na samohlásku o ako *strýko*, *dedo*, *Jano*, sa postupne presadil aj pri skloňovaní domácich mužských priezvisk. Preto dnes správne hovoríme o *hereckej tvorbe Milana Kňažka*, *románoch Františka Hečka* či o *poézii Ivana Kraska*. (RN)

UČITELIA A VEDECKÍ PRACOVNÍCI O ŠPORTE

Zvýšiť prestíž telesnej výchovy

Vo štvrtok 23. septembra sa v Kongresovom centre SPU uskutočnil už štvrtý ročník vedeckej konferencie, ktorú pod hlavičkou Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport spoločne organizujú katedry telesnej výchovy a športu oboch nitrianskych univerzít. Záštitu nad podujatím, na ktorom sa zúčastnili aj hostia z Čiech, prevzal dekan FZKI prof. Ing. M. Latečka, PhD., a dekanka PdF UKF doc. PhDr. G. Porubská, CSc. Nosnou témou konferencie bola telesná výchova a šport na univerzitách po vstupe do EÚ. Väčšina vystúpení a prezentovaných posterov mala v hľadani východísk z nelichotivej situácie, do ktorej sa vycúšenie telesnej výchovy na väčšine slovenských a českých univerzít dostalo, spoločného menovateľa. Alarmujúcim prvkom však bola najmä dokumentácia takmer celoplošného prudkého poklesu telesnej výkonnosti mladej generácie.

Diskusia naznačila niekoľko možných riešení. Najschodnejším sa javí postupné a cielené zvyšovanie prestíže telesnej výchovy a športu v očiach mladej generácie a znovusprístupnenie existujúcich športovísk (za prijateľných podmienok) pre veľkú časť mládeže. V tejto činnosti musia rozhodujúcu úlohu zohrávať nielen základné a stredné školy, ale aj centrá voľného času a športové kluby. Na univerzity by mali prichádzať študenti už s vypestovaným pocitom vnútornej potreby aktívneho pohybu a univerzity by mali byť pripravené uspokojovať túto potrebu na primeranej úrovni. Treba vytvoriť atraktívne a moderné formy pohybovej a športovej činnosti s primeraným obsahom a na vysokej profesionálnej úrovni. Na záver chcem poďakovať pracovníkom Kongresového centra SPU, ktorí účastníkom konferencie vytvorili výborné podmienky a prispeli k príjemnej atmosfére rokovacieho dňa.

PhDr. PaedDr. IVAN JANKO, PhD.

Z VOLEJBALU

VKP BRATISLAVA – VK EKONÓM SPU NITRA 3 : 0 (25:18, 25:20, 25:14). Zostava SPU Nitra: Šalata, Paška, Valent, Toman, Keltoš, Zentko (libero Šimo, Halás, Cehuľa, Kostka)

V prvom kole volejbalovej extraligy mužov sa nováčik spod Zobora predstavil na palubovke minuloročného majstra. V úvode stretnutia bol hosťujúci tím vyrovnaným súperom, keď sa bojovalo o každý bod. Väčší bodový náskok si domáci spravili v druhej časti prvého setu. Druhé dejstvo sa odohrávalo podľa rovnakého scenára. V treťom sete sa už naplno prejavila herná kvalita domáceho družstva, ktorá v prvom ligo stretnutí nedovolila získať Nitranom ani set.

STROJÁR MALACKY – VK EKONÓM SPU NITRA 1 : 3 (25:23, 23:25, 16:25, 21:25). Zostava SPU Nitra: Šalata, Paška, Valent, Toman, Cehuľa, Zentko (libero Šimo, Halás, Kostka)

Nitrania síce cestovali na Záhorie s vedomím, že Malacky majú v kádri niekoľko skúsených hráčov, no určite nie s malou dušičkou. V prvom sete sa nepodarilo hosťom

zachytiť nástup do zápasu, a tak museli niekoľkokrát do manka stahovať, aby vo vyrovnanej koncovke prehrali najtesnejším rozdielom. V druhej časti hry sa Nitrania vyvarovali chýb a dôslednejšie dodržiavali taktické pokyny trénera. Po vyrovnanom súboji lepšie zvládli koncovku a vyrovnali stav stretnutia na 1 : 1. Nasledujúce dva sety už boli jasnou záležitosťou hostí, ktorí prevýšili súpera vo všetkých herných činnostiach, a tak sa mohli radovať zo zisku prvého ligoového víťazstva.

VK EKONÓM SPU NITRA – VMK LOKOMOTÍVA ZVOLEN 0 : 3 (24:26, 22:25, 19:25). Zostava: Šalata, Keltoš, Valent, Toman, Kostka, Zentko (libero Šimo, Halás, Kačur).

Zápas mal veľmi dobrú športovú úroveň, domáci od začiatku dominovali najmä veľmi dobrým servisom. Po nevyužití šanci získať prvý set pre seba sa hostia zobudili a od koncovky prvého setu mali v záverečných pasážach jednotlivých setov navrch. Domáce družstvo sa prezentovalo veľmi sympatickým a bojovným výkonom!

Mgr. LUBOMÍR PAŠKA

Angličtina Nemčina

➤ 2-SEMESTRÁLNE JAZYKOVÉ KURZY AJ, NJ, FJ, ŠJ pre študentov univerzít (rozsah výučby 108 hod. = 2 x 2 hod. / týždeň)

➤ NOVINKA! INTERAKTÍVNE JAZYKOVÉ KURZY (samoštúdium CD+PC+ 1/3 pedagóg)

➤ INDIVIDUÁLNE JAZYKOVÉ KURZY

ZÁPISY pre Nitru ➔ do 30.10.2004 v pracovných dňoch od 8.00-17.30 h

ZEAVA pre pokračujúcich študentov

Nadácia ASPEKT, Akademická 4 (Agroinštitút), Nitra, ☎ 0371 73 362 32; 73 322 18
aspekt@agroinst.sk AKREDITOVANÉ ZARIADENIE MŠ SR www.aspektnd.sk

(131/2004)

ED&F MAN ! Pracovná ponuka ! ED&F MAN

Pre slovenský trh hľadáme

spolupracovníka/spolupracovníčku

českej pobočky nemeckej obchodnej spoločnosti, ktorá pôsobí v poľnohospodárskej oblasti.

Požiadavky:

- VŠ/SŠ najradšej poľnohospodárskeho zamerania
- Veľmi dobrá znalosť NJ alebo AJ + dobrá znalosť ďalšieho jazyka (NJ/AJ)
- Časová flexibilita, komunikačné schopnosti
- **Ponuka vhodná pre študentov!!!**

Životopisy v slovenskom a anglickom/nemeckom jazyku zasielajte na adresy:
radmila.petrova@edfman.com a obrehm@edfman.com
predmet: zamestnanie

Kontaktná osoba: Ing. R. Petrová, tel. č.: 00420 604 362 567, 00420 412 513 477

(132/2004)